

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22CoCsp/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120204733
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8120204733.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobkyne: W. F., D.. XX.XX.XXXX, N. D. F. XXX/X, XXX XX A. D. S., právne. zast.: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovaným: 1/ PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, 2/ Obec Pečovská Nová Ves, so sídlom Hlavná 33, 082 56 Pečovská Nová Ves, IČO: 00 327 590, o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného 1/ proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 9Csp/73/2020-34 zo dňa 05.05.2020 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje sa uznesenie vo výroku I.
- II. Odmieťa sa odvolanie voči výroku II.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol takto, cit.

„I. Žalovaný 1) je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.10.2014 k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.10.2014 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 1), na výkon zrážok zo mzdy, do právoplatného skončenia veci samej o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.10.2014.

II. Žalovaný 2) je povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.10.2014 k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.10.2014, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 1.“

2. Citoval ustanovenia § 324 ods. 1 a 2, § 325 ods. 1 a 2, § 326 ods. 1 a 2, § 328 ods. 1 až 3, § 329 ods. 1 a 2, § 331 ods. 1 a § 333 zákona č. 160/2015 z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. V odôvodnení okrem iného súd prvej inštancie uviedol, že z predložených listinných dôkazov dospel k záveru, že realizácia zrážok zo mzdy na základe uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy predstavuje zásadný zásah do majetkovej sféry spotrebiteľa bez toho, aby samotné podmienky zmluvy, ako aj jej realizácia bola v rámci ochrany spotrebiteľa posudzovaná súdom. Žalobkyňa osvedčila existenciu právneho vzťahu medzi ňou a veriteľom, a takisto aj to, že zamestnávateľ (žalovaný 2/) vykonáva zrážky zo mzdy na základe žiadosti zo strany veriteľa - žalovaného 1/. Na základe tejto dohody o zrážkach zo mzdy dochádza k zrážkam zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného 1/ na uspokojenie jeho pohľadávok zo spotrebiteľskej zmluvy. Túto skutočnosť považoval za dostatočný dôvod pre dočasnú úpravu pomerov medzi stranami spočívajúcu v dočasnom zabránení výkonu realizácie zrážok zo mzdy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok úniijného práva, a to ex offo súdnu

kontrolu zákonnosti zmluvných plnení pre veriteľa (žalovaného 1/), napríklad z pohľadu neprijateľných zmluvných podmienok, z pohľadu dodržania náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, alebo z pohľadu platnosti dojednaní úrokov z úveru, z pohľadu dobrých mravov a podobne.

4. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podal žalovaný 1/ v zákonnej lehote odvolanie. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe predložených dôkazov k nesprávnym záverom o nutnosti rozhodnúť o povinnosti zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy v celom rozsahu pohľadávky, ktorú má žalovaný voči žalobkyni. Poukázal na to, že žalobkyňa k dnešnému dňu uhradila sumu 187,60 eura, čo znamená, že neuhradila ani len to, čo od žalovaného prevzala na svoj účet (486 eura). Za tohto stavu tvrdí, že súdom uvádzaný dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia v rozsahu sumy 298,40 eura spočívajúci v obave o vznik bližšie nekonkretizovanej obavy o vznik majetkovej ujmy nastáť nemohol. Nebude sporné, že povinnosť vrátiť sumu, ktorú žalobkyňa prevzala, je daná. V súvislosti s touto argumentáciou žalovaný namietal aj neprimeranosť vydaného neodkladného opatrenia, pretože predbežný zásah do pomerov sporových strán nezohľadňuje fakt, že v zmysle súdom vymedzenej obavy o vznik majetkovej ujmy táto nevznikne v časti sumy 298,40 eura. Pri zohľadnení vlastných záverov je nepreskúmateľné, z akého dôvodu mal súd osvedčené, že by úhradou sumy 298,40 eura vznikla na strane žalobkyne majetková ujma, ak daná suma je „doplatok“ čiastky, ktorú žalobkyňa prijala a nevrátila (t.j. bez úrokov). Zastavenie zrážok z jej mzdy v rozsahu do sumy 298,40 eura nie je nielen spravodlivým rozhodnutím, ale ani vecným a zákonným, pretože povinnosť vrátiť ešte sumu 298,40 eura spornou nie je. Zároveň žalovaný namietal aj to, že vzhľadom na okolnosti veci nebolo na mieste rozhodovať bez toho, aby sa žalovaný mal možnosť k návrhu vyjadriť, čiže postupom súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces aj vo fáze rozhodovania o neodkladnom opatrení a je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhol preto, aby odvolací súd rozhodol o podanom odvolaní tak, že napádané uznesenie zmení a uloží povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXX zo dňa 22.10.2014 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným 1) nad sumu vykonaných zrážok zo mzdy spolu 298,40 eura. Alebo, aby napádané uznesenie zrušil v celom rozsahu.

5. Krajský súd v Prešove príslušný na rozhodnutie o odvolaní vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP a dospel k záveru, že rozhodnutie je vo výroku I. vecne správne.

6. Podľa § 324 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Možnosť nariadenia neodkladného opatrenia podľa ust. § 324 a nasl. CSP je stanovená v prípade, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Pre aplikáciu tohto inštitútu sa vždy vyžaduje naliehavosť neodkladnej úpravy, ktorá musí byť osvedčená. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd musí skúmať naplnenie formálnych a vecných predpokladov uvedených v ustanovení § 324 a nasl. CSP. Na to, aby navrhovateľom navrhované neodkladné opatrenie bolo úspešné, vyžaduje si to preukázanie danosti hmotnoprávneho nároku (práva) medzi stranami sporu, ohľadne ktorého majú byť upravené ich pomery (tzv. osvedčenie nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy.

10. Pri nariadení neodkladného opatrenia nie je potrebné, aby žalobca jednoznačne preukázal oprávnenosť svojho nároku. Postačuje, aby tento nárok osvedčil. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia pravdepodobné (uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/104/2010, 2Cdo/105/2010). Zároveň odvolací súd poznamenáva, že povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť neodpadá ani v konaní o nariadení neodkladného

opatrenia, avšak smeruje k osvedčeniu tých procesných a hmotnoprávných skutočností, ktorých pravdepodobnosť môže vyústiť do záveru o legálnosti (potrebe naliehavosti, potrebe primeranosti) nariadenia neodkladného opatrenia.

11. Neodkladné opatrenie je mimoriadnym inštitútom civilného konania, ktorý je na mieste len vtedy, keď sa vyžaduje okamžitý zásah súdu z dôvodu, že navrhovateľovi reálne a bezprostredne hrozí vznik ujmy a nenahraditeľná škoda. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí po osvedčení svojho hmotného nároku, ktorého ochrany sa domáha, presvedčivo osvedčiť skutočnosť, že reálne a bezprostredne hrozí vznik škody. Reálnosť a bezprostrednosť znamená, že žalobca musí osvedčiť už také konkrétne správanie žalovaného, ktorým spôsobuje navrhovateľovi škodu a to nenahraditeľnú.

12. Žalobkyňa namieta neprijateľnosť ustanovenia o Dohode o poskytnutí služby odkladu splátok upravenej v bode 8. zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ako aj chýbajúce obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako sú doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Vo veci samej sa žalobkyňa domáha uloženia povinnosti žalovanému 1/ zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX k zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.10.2014, pričom až po posúdení tejto otázky bude možné na základe tejto dohody platne vykonávať dohodnuté zrážky zo mzdy. V danom prípade ide o to, že by došlo k obídenu ex offa súdnej kontroly zmluvných podmienok, čo by spôsobilo, resp. mohlo spôsobiť nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

13. Práve spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, ak tu potencionálne existuje nebezpečenstvo, že v procese zrážok zo mzdy na základe inkorporovanej dohody o zrážkach zo mzdy by mohlo dôjsť k plneniu z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly. Na túto skutočnosť súd prvej inštancie prihladol.

14. Odvolací súd poukazuje na to, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom, či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale spravidla podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa.

15. Prostredníctvom listinných dôkazov boli dostatočne osvedčené dôležité skutočnosti pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Bola predložená zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 22.10.2014, s tým súvisiaca dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ako aj žiadosť žalovaného 1/ adresovaná zamestnávateľovi žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy. Je teda zrejmé, že žalovaný 1/ môže bez súdnej kontroly v tomto štádiu vymáhať od žalobkyne dlh na základe tejto dohody, pričom ten by stratil právo disponovať so svojim príjmom a mohlo by dôjsť aj k vymoženiu plnenia, ktoré by vyplývalo z neprijateľných zmluvných podmienok, resp. z časti, na ktorú by žalovaný nemal nárok. Nariadenie neodkladného opatrenia je dočasným opatrením proti postihu majetku žalobcu, bez ktorého by mohol nastať ťažko zvrátiteľný, resp. nenapraviteľný stav. Naproti tomu na strane žalovaného 1/ takáto ujma nevzniká, pretože ak bude v konaní úspešný, bude môcť pokračovať vo vykonávaní zrážok na základe uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy. Z hľadiska proporcionality tak môže žalovaný 1/ takéto obmedzenie zniesť.

16. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaného týkajúcim sa nespornosti vrátenia peňažnej sumy, ktorú žalobkyňa od žalovaného 1/ prevzala odvolací súd uvádza, že tieto otázky budú predmetom dokazovania vo veci samej. Nariadením neodkladného opatrenia sa nerieši dôvodnosť nároku vo veci samej.

17. Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani odvolaciu námietku žalovaného 1/ o porušení práva na spravodlivý proces zo strany súdu prvej inštancie, ak mu neumožnil sa vyjadriť k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo fáze rozhodovania o neodkladnom opatrení. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 329 CSP, v zmysle ktorého súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje spravidla bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Charakter tohto procesného

inštitútu vyžaduje vylúčenie potreby procesnej aktivity sporových strán (predovšetkým žalovaného), ako aj ustanovenia o pojednávaní a procesnom dokazovaní.

18. Z vyššie uvedených dôvodov postupom podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštalácie vo výroku I.

19. Vzhľadom k tomu, že výrokom II. uznesenia o uložení povinnosti žalovanému 2/ zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa Dohody o zrážkach zo mzdy nebola žalovanému 1/ uložená žiadna povinnosť, jeho práva a povinnosti neboli ním dotknuté. Žalovaný 1/ preto nie je osobou oprávnenou podať odvolanie voči výroku II. tohto uznesenia. Osobou oprávnenou podať odvolanie v tejto časti by bol iba samotný žalovaný 2/. Žalovaný 2/ odvolanie vo vzťahu k povinnosti zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa Dohody o zrážkach zo mzdy nepodal, preto odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, nebol oprávnený preskúmať tento výrok.

20. Z tohto dôvodu odvolací súd odvolanie žalovaného 1/ proti výroku II. uznesenia odmietol ako odvolanie podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený (§ 386 písm. b) CSP).

21. O trovách prvoinštančného aj odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštalácie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 396 ods. 1 v spojení s § 262 CSP).

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštalácii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).